

SC TRANSURBIS SA
BIROUL DE AUDIT
Nr. 2446 / 19.12.2019

APROBAT
DIRECTOR GENERAL
Ing. OROS ALIN

A.

Raport
privind activitatea de audit public intern aferentă anului 2019
desfășurată la nivelul **SC TRANSURBIS SA** precum și a entităților publice
subordonate, aflate în coordonarea sau sub autoritatea acesteia

CUPRINS

Partea I-a – Informații generale.....	4
I.1. Identificarea institutiei publice.....	Error! Bookmark not defined.
I.2. Scopul raportului.....	4
I.3. Perioada de raportare.....	4
I.4. Persoanele care au întocmit raportul și calitatea acestora.....	4
I.5. Documentele analizate.....	4
Partea a II-a – Prezentarea activității de audit public intern aferente anului.....	5
II.1. Planificarea activității de audit public intern.....	5
II.2. Misiunile de audit public intern realizate.....	5
Partea a III-a – Situația actuală a auditului public intern.....	7
III.1. Înființarea și functionarea auditului public intern.....	7
III.1.1. Înființarea auditului public intern.....	7
III.1.2. Functionarea auditului public intern.....	7
III.2. Raportarea activității de audit public intern.....	7
III.3. Independența structurii de audit public intern si obiectivitatea auditorilor.....	7
III.3.1. Independența structurii de audit public intern.....	7
III.3.2. Obiectivitatea auditorilor interni.....	8
III.4. Asigurarea cadrului metodologic și procedural.....	8
III.4.1. Emiterea normelor proprii.....	8
III.4.2. Emiterea procedurilor scrise specifice activității de audit public intern.....	9
III.5. Asigurarea și îmbunătățirea calității activității de audit public intern.....	9
III.5.1. Elaborarea și actualizarea Programului de Asigurare și Îmbunătățire a Calității (PAIC).....	9
III.5.2. Realizarea evaluării externe.....	10
III.6. Resursele umane alocate structurii de audit intern.....	10
III.6.1. Ocuparea posturilor la data de 31 decembrie a anului de raportare.....	11
III.6.2. Fluctuatia personalului în cursul anului de raportare.....	11
III.6.3. Structura personalului si pregătirea profesională la data de 31 decembrie.....	11
III.6.4. Asigurarea perfecționării profesionale continue.....	12
III.6.5. Analiza caracterului adecvat al dimensiunii compartimentului de audit public intern.....	12
Partea a IV-a. Activitatea de audit public intern derulată în anul de raportare.....	13
IV.1. Planificarea activității de audit intern.....	13
IV.2. Realizarea misiunilor de audit intern.....	14
IV.2.1. Realizarea misiunilor de asigurare.....	15
IV.2.1.1. La nivelul ordonatorului principal de credite.....	15

IV.2.1.2. La nivelul entităților subordonate, aflate în coordonare sau sub autoritate	15
IV.2.2. Realizarea misiunilor de consiliere	16
IV.2.2.1. La nivelul ordonatorului principal de credite.....	16
IV.2.2.2. La nivelul entităților subordonate, aflate în coordonare sau sub autoritate	16
IV.2.3. Realizarea misiunilor de evaluare a activității de audit intern.....	16
IV.2.3.1. La nivelul ordonatorului principal de credite.....	16
IV.2.3.2. La nivelul entităților subordonate, aflate în coordonare sau sub autoritate	16
Partea a V-a – Comitetul de Audit Intern.....	16
Partea a VI-a – Concluzii	16
VI.1. Concluzii privind activitatea de audit public intern desfășurată la nivelul instituției publice.....	16
VI.2. Concluzii privind activitatea de audit public intern desfășurată la nivelul entităților subordonate, aflate în coordonare sau sub autoritate.....	16
Partea a VII-a – Propuneri pentru îmbunătățirea activității de audit public intern.....	16
VII.1. Propuneri privind îmbunătățirea activității de audit public intern desfășurată la nivelul instituției publice	18
VII.2. Propuneri privind îmbunătățirea activității de audit public intern desfășurată la nivelul entităților subordonate, aflate în coordonare sau sub autoritate	18

Partea I-a – Informații generale

I.1. Identificarea institutiei publice

Raportul de activitate prezintă modul de organizare și desfășurare a activității de audit public intern la nivelul SC TRANSURBIS SA cu sediul în ZALAU str. FABRICI nr.30/A

Conducerea structurii de audit public intern este asigurată de către doamna Nechita Dorina cu următoarele date de contact:

- Telefon/FAX :(40)260/611790
- Email:transurbis@yahoo.com

I.2. Scopul raportului

Scopul raportului este de a prezenta activitatea de audit intern desfășurată atât la nivelul structurii de audit public intern din cadrul **SC TRANSURBIS SA** cât și la nivelul structurilor de audit public intern din cadrul entităților aflate în subordinea, în coordonarea sau sub autoritatea acesteia.

Raportul este destinat atât managementului, care poate aprecia rezultatul muncii auditorilor interni, cât și structurii de audit intern ierarhic superior, fiind unul din principalele instrumente de monitorizare a activității de audit intern.

I.3. Perioada de raportare

Prezentul raport anual de activitate prezintă stadiul organizării și funcționării structurii de audit public intern la data de 31 decembrie 2019 din cadrul **SC TRANSURBIS SA**

I.4. Persoanele care au întocmit raportul și calitatea acestora

Prezentul raport anual de activitate a fost elaborat în cadrul structurii de audit intern din **SC TRANSURBIS SA**. Persoanele implicate în acest proces, precum și datele de contact aferente acestora sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. crt.	Nume Prenume	Funcția	Telefon	E-mail
1	Nechita Dorina	Auditor intern	0744791092	transurbis@yahoo.com

I.5. Documentele analizate

Raportul de activitate pe anul 2019 a fost elaborat pe baza următoarelor documente :

a. documente referitoare la organizarea funcției de audit:

- Hotărârea Consiliului de Administrație numărul 29 din data 14.01.2013 privind constituirea Biroului de Audit Intern;
- Normele Metodologice proprii nr.285/15.02.2017;
- Carta auditului intern;
- Codul de conduită etică;
- Organigrama;
- Fișele individuale ale postului.

b. documente referitoare la planificarea activității de audit intern:

- Planul strategic de audit 2017-2019;
- Planul de audit pe anul 2019;

c. documente referitoare la evaluarea activității de audit intern:

- Rapoartele misiunilor de audit pentru fiecare misiune de audit pe anul 2019;

d. documente referitoare la realizarea misiunilor de audit intern:

- Regulamentul de organizare și funcționare
- Procedurile operaționale aferente activităților desfășurate în cadrul unitatii;
- Programul de dezvoltare a sistemului de control intern/managerial;
- Nota de justificare nr. 2074 din 04.11.2019 cu privire la modificarea(amanarea) unei misiuni de audit din cadrul planului anual.
- Rapoartele misiunilor de audit intern elaborate pentru misiunile de audit desfășurate în anul 2019 și anume:
 - Raportul de audit nr. 4 din 16.04.2019 privind misiunea de audit „Stabilirea modului de lucru privind derularea activității la Serviciul Financiar Contabil”;
 - Raportul de audit nr. 9 din 20.06.2019 privind misiunea de audit „Stabilirea modului de lucru privind derularea activității la Serviciul Achizitii”

e. documente referitoare la realizarea misiunilor de consiliere:

Pe tot parcursul anului 2019 auditorul intern a efectuat consilierea informală a membrilor Comisiei de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a dezvoltării sistemului de control intern/managerial .

Partea a II-a – Prezentarea activității de audit public intern aferente anului 2019

II.1. Planificarea activității de audit public intern

Planul anual de audit public intern pe anul 2019 a fost înregistrat în unitate sub nr.2603 din 19.12.2018, acesta suferind următoarele modificări:

- la recomandarea Camerei de Conturi Salaj planul anual de audit a fost modificat și înregistrat în unitate sub nr.75 din 14/01.2019
- misiunea de audit la Serviciul Tehnic și ITP nu s-a efectuat ,fiind amanata pentru o data ulterioară, care se va menționa într-un raport de audit viitor.

Pe parcursul anului 2019 s-au efectuat un număr de 2 misiuni de asigurare .

II.2. Misiunile de audit public intern realizate

În decursul anului 2019 au fost efectuate un număr de 2 misiuni de audit de regularitate ,și anume :

Misiunea de audit „Stabilirea modului de lucru privind derularea activității la Serviciul Financiar Contabil - privind Modul de gestionare a biletelor și abonamentelor , constituirea veniturilor din acestea”;

Misiunea de audit „Stabilirea modului de lucru privind derularea activității la Serviciul Achizitii” În acest capitol, vom prezenta principalele constatări ale auditorului intern, cauzele, consecințele și recomandările formulate, în vederea corectării disfuncționalităților semnalate sau ale celor care pot să apară în perioada imediat următoare. De asemenea, vom prezenta și comentarii posibile privind evoluția riscurilor existente și a necesităților de dezvoltare a sistemelor de management și control intern al activităților auditate, cu scopul facilitării atingerii obiectivelor prestabilite de managementul general.

II.2.1 In urma misiunii de audit din cadrul **Serviciului Financiar Contabil** ,privind "Modul de gestionare a biletelor si abonamentelor,constituirea veniturilor din acestea" din cadrul magaziei de imprimate sau evidentiat urmatoarele:

Constatare 1: Se respecta legislatia in vigoare privind modul de gestionare a biletelor si abonamentelor in cadrul magaziei.

Recomandare 1: Se vor respecta in continuare cu strictete legislatia in vigoare privind modul de gestionare a biletelor si abonamentelor in cadrul magaziei.

Constatare 2: La nivelul magaziei de imprimate nu exista elaborate proceduri de lucru scrise si formalizate privind modul de gestionare a biletelor si abonamentelor.

Recomandare 2:Stabilirea la nivelul entitatii a unui responsabil cu elaborarea si actualizarea unei proceduri operationale privind modul de lucru, in forma scrisa si formalizata privind modul de gestionare a biletelor si abonamentelor.

Constatare 3:Comparand veniturile realizate din bilete si abonamente in anii 2017 si anul 2018, sa constatat o depreciere a veniturilor in anul 2018 comparativ cu 2017.

Recomandare 3: Manifestarea unei preocupari deosebite de catre managementul SC Transurbis SA in gasirea si aplicarea unor solutii de crestere a veniturilor.

II.2.2 In urma misiunii de audit din cadrul **Serviciului Achizitii** sau evidentiat urmatoarele:

Constatare 1: Procedurile de lucru nu sunt in toate cazurile actualizate ,in conformitate cu legislatia in vigoare.

Recomandare 1: Necesitatea actualizarii procedurilor scrise si formalizate pe baza cadrului normativ in vigoare .

Constatare 2: La nivelul entitatii nu in toate cazurile au fost luate masuri de eliminare a riscurilor identificate precum si identificarea de noi riscuri posibile.

Recomandare 2: Identificarea unor riscuri posibile pentru care nu s-au luat masuri de eliminare.

Constatare 3: In procedura operationala de lucru privind achizitiile publice nu sunt prevazute modalitatile de modificare si actualizare a programului anual de achizitii publice pe parcursul derularii achizitiilor conform prevederilor art.14, al.2 din H.G. 925/2016.

Recomandare 3: Cuprinderea in cadrul procedurii operationale a modalitatilor de modificare sau actualizarea Programului anual al achizitiilor publice pe parcursul derularii achizitiilor publice ,conform prevederilor art.14 , al. 2 din H.G. nr. 925 din 2016.Completarea fiselor posturilor cu atributii clare coroborate in cazul actualizarii procedurii operationale.

Constatare 4: In procedura de achizitii nu este prevazut modul de accesare, constituire si stocare a dosarelor atribuite, precum si modul de predare a acestora in vederea arhivarii in arhiva entitatii.

Recomandare 4: Actualizarea procedurii specifice scrise si formalizate pentru intocmirea dosarelor achizitiilor publice ,care sa cuprinda modul de constituire ,de accesare si stocare a dosarelor arhivate si predarea dosarelor de achizitii publice in vederea arhivarii acestora la arhiva institutiei.

Partea a III-a – Situatia actuală a auditului public intern

III.1. Înființarea și functionarea auditului public intern

III.1.1. Înființarea auditului public intern

La nivelul **SC TRANSURBIS SA** funcția de audit intern este înființată la nivel de structură proprie.

III.1.2. Functionarea auditului public intern

La nivelul **SC TRANSURBIS SA** structura de audit public intern înființată este și funcțională.

III.2. Raportarea activității de audit public intern

Raportul de activitate pe anul 2019 a fost înregistrat în unitate sub numărul 2446/19.12.2019 și a fost transmis la Serviciul Audit Public Intern din cadrul Primăriei Municipiului Zalău.

III.3. Independența structurii de audit public intern si obiectivitatea auditorilor

Compartimentul de Audit Intern este constituit în subordinea directă a Directorului General al unității și exercită o funcție distinctă și independentă de alte activități.

În cursul anului 2019 auditorul intern nu a avut probleme de comunicare cu conducerea unității.

III.3.1. Independența structurii de audit public intern

La nivelul ordonatorului principal de credite

Nu este cazul

La nivelul SC TRANSURBIS SA

În cadrul unității, auditul intern constă într-o activitate independentă funcțional și obiectivă, menită să dea asigurări și consiliere conducerii unității în vederea bunei administrări a patrimoniului, să ajute unitatea să-și atingă obiectivele, să-și îmbunătățească sistemul de conducere bazat pe gestiunea riscului, a controlului și a proceselor de administrare.

În anul 2019, activitatea Compartimentului de audit intern s-a desfășurat conform Planului de audit, independent de celelalte structuri funcționale, asigurând exercitarea de misiuni de audit asupra compartimentelor funcționale.

Astfel, Compartimentul de audit intern a avut acces direct la conducătorul unității, în vederea avizării planului de audit și implicit mandatării realizării misiunilor de audit intern incluse în acest plan.

De asemenea, s-a asigurat comunicarea rezultatelor misiunilor de audit intern către conducătorul unității, ceea ce a permis compartimentului de audit să își implementeze rezultatele activității sale, respectiv recomandările formulate cu ocazia misiunilor de audit intern.

III.3.2. Obiectivitatea auditorilor interni

La nivelul ordonatorului principal de credite

Nu este cazul.

La nivelul SC TRANSURBIS SA

Activitatea de audit public intern nu este supusă ingerințelor externe începând de la stabilirea obiectivelor auditabile, realizarea efectivă a lucrărilor și până la comunicarea rezultatelor acesteia.

În cadrul unității, auditorul intern are un statut special, care este menționat în cadrul normelor de reglementare specifice și în conținutul Cartei auditului intern, ceea ce îi conferă un grad adecvat de independență funcțională.

Independența auditorului intern a fost declarată cu ocazia fiecărei misiuni de audit intern, prin elaborarea și semnarea „*Declarației de independență*”, conform procedurii specifice de audit intern.

III.4. Asigurarea cadrului metodologic și procedural

Referitor la procedurarea activităților din cadrul compartimentului de audit public intern, acestea sunt supuse și ele emiterii de proceduri de sistem sau operaționale, după caz. Notiunea de procedură este utilizată în cadrul prezentului raport în sensul dat de OSGG nr. 400/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Având în vedere acest lucru, compartimentul de audit public intern a analizat a decis câte dintre activitățile derulate trebuie să fie procedurate.

III.4.1. Emiterea normelor proprii

La nivelul ordonatorului principal de credite

Nu este cazul.

La nivelul SC TRANSURBIS SA

La nivelul SC TRANSURBIS SA, normele proprii au fost întocmite privind exercitarea auditului public intern, avizate de conducătorul unității și înregistrate cu numărul 285/15.02.2017.

Activitatea de audit public intern se realizează în baza unui cadru normativ și procedural, reglementat, prin punerea în lucru a unui set de documente standardizate, în vederea realizării unor evaluări obiective și asigurării realizării activității de audit intern la parametrii înalți de calitate.

În anul 2019 misiunile de audit au fost desfășurate în conformitate cu Normele metodologice și procedurile de lucru și nu au fost identificate probleme în derularea misiunilor de audit.

III.4.2. Emiterea procedurilor scrise specifice activității de audit public intern

La nivelul ordonatorului principal de credite

Nu este cazul

La nivelul SC TRANSURBIS SA

La nivelul compartimentului de audit public intern din cadrul SC TRANSURBIS SA au fost identificate un număr de 10 PROCEDURI functionale :

- PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND PLANIFICAREA ANUALĂ A MISIUNILOR DE AUDIT-AI 01
- PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND URMĂRIREA IMPLEMENTĂRII RECOMANDĂRILOR-AI-02
- PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND REALIZAREA MISIUNILOR AD-HOC-AI-03
- PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND REALIZAREA RAPOARTELOR ANUALE DE ACTIVITATE-AI-04
- PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND INSUFICIENȚA RESURSELOR UMANE ALOCATE BIROUL DE AUDIT INTERN-AI-05
- PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND PREVEDEREA ACTIVITĂȚILOR DE CONCILIERE ÎN CADRUL MISIUNILOR DE AUDIT-AI-06
- PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND IMPLEMENTAREA PLANULUI DE FORMARE PROFESIONALĂ-AI-07
- PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND PROCEDURILE EXISTENTE ÎN CADRUL COMPARTIMENTULUI DE AUDIT INTERN -AI-08
- PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND ACTUALIZAREA PROCEDURILOR EXISTENTE -AI-09
- PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND AVIZAREA NUMIRII/DESTITUIRII AUDITORILOR INTERNI -AI -10

III.5. Asigurarea și îmbunătățirea calității activității de audit public intern

III.5.1. Elaborarea și actualizarea Programului de Asigurare și Îmbunătățire a Calității (PAIC)

În conformitate cu prevederile punctului 2.3.7. din cadrul anexei nr. 1 la HG nr. 1086/2013, la nivelul structurii de audit public intern se elaborează un program de asigurare și îmbunătățire a calității (PAIC) sub toate aspectele auditului intern, care să permită un control continuu al eficacității acestuia.

Programul de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit intern trebuie să garanteze că activitatea de audit intern se desfășoară în conformitate cu normele, instrucțiunile și Codul privind conduita etică a auditorului intern și să contribuie la îmbunătățirea activității structurii de audit public intern.

Un PAIC ar trebui să ajute la exprimarea unor concluzii cu privire la calitatea activității de audit intern și să ducă la efectuarea unor recomandări pentru implementarea unor îmbunătățiri corespunzătoare a acestei activități. Acest program ar trebui să permită o evaluare a:

- Conformității cu baza legală în vigoare;
- Contributiei auditului intern la procesele de guvernantă, management al riscurilor și controlul organizației;
- Acoperirea integrală a sferei auditabile;
- Respectarea legilor, reglementărilor și procedurilor pe care activitatea de audit intern trebuie să le respecte;
- Riscurile care afectează functionarea auditului intern.

PAIC ar trebui să impună o abordare sistematică și disciplinată a procesului de autoevaluare periodică, inclusiv modalitatea de realizare a autoevaluărilor periodice pentru fiecare an intermediar între evaluările externe.

Un PAIC pe deplin functional exercită o monitorizare permanentă a activității de audit intern și o autoevaluare periodică a acesteia pentru a asigura conformitatea cu cadrul legal și procedural aplicabil.

Cu ajutorul acestui proces, evaluarea externă ar trebui să devină efectiv o oportunitate de a obține noi idei de la evaluator sau de la echipa de evaluare, cu privire la modalitățile de îmbunătățire a calității generale a auditului intern, a eficienței și a eficacității.

La nivelul ordonatorului principal de credite

Nu este cazul.

La nivelul SC TRANSURBIS SA

La nivelul structurii de audit public intern din cadrul SC TRANSURBIS SA s-a emis PAIC cu nr 2395 / 28.12.2015.

III.5.2. Realizarea evaluării externe

La nivelul ordonatorului principal de credite

Nu este cazul

La nivelul SC TRANSURBIS SA

Managementul entității evaluează activitatea de audit odată cu prezentarea și aprobarea Rapoartelor de audit elaborate în cursul anului, dar și cu ocazia prezentării și aprobării Raportului de activitate pe anul 2019.

III.6. Resursele umane alocate structurii de audit intern

Într-un moment în care se pune accent sporit pe responsabilitatea organizațională, pe îmbunătățirea controlului intern, pe managementul riscurilor și pe guvernanta corporativă, ar trebui să se pună tot mai mult accent și pe structurile de audit public intern.

Pentru a-si îndeplini obiectivele, este important ca structura de audit intern să aibă acces la resurse umane care să posede abilitățile necesare în acest scop.

III.6.1. Ocuparea posturilor la data de 31 decembrie a anului de raportare

La nivelul ordonatorului principal de credite

Nu este cazul

La nivelul SC TRANSURBIS SA

La nivelul entității, la data de 31 decembrie 2019, structura de audit public intern avea alocate un număr de 0 posturi de conducere.

Din punctul de vedere al posturilor de executie, la data de 31 decembrie 2019 structura de audit public intern avea alocate un număr de 1 posturi, dintre care 1 posturi ocupate.

III.6.2. Fluctuatia personalului în cursul anului de raportare

Fluctuația personalului se referă la plecarea unei persoane dintr-o entitate publică și poate fi destul de costisitoare. Fluctuația de personal are un impact negativ atunci când, prin plecarea angajaților, se pierd atât competențe deosebite cât și experiență.

O institutie publică care are o rată mare a fluctuației pierde din cauza reducerii eficacității personalului, a măririi timpului de instruire a noilor angajați și a timpului acordat selecției acestora, precum și din cauza unor costuri indirecte (pierderea unor angajați care au acumulat o serie de cunoștințe în cadrul organizatiei).

La nivelul ordonatorului principal de credite

Nu este cazul

La nivelul SC TRANSURBIS SA

Referitor la functiile de executie

La nivelul SC Transurbis SA la data de 01 ianuarie 2019 exista un număr de 1 persoană care ocupa functie de executie în cadrul structurii de audit public intern. Pe parcursul anului 2019 persoana de executie a părăsit structura de audit intern, astfel:

- 1 persoană prin plecare;

Această situatie a generat o rată de fluctuatie a personalului de executie de circa 50 % care a dus la nerealizarea uneia din misiunile de audit stabilite în planul de audit pe anul 2019.

Totodată menționăm faptul că sarcinile de serviciu ce s-au efectuat pana la data de 31.07.2019 de către d-na Caba Nicoleta, de la data de 21.10.2019 au fost preluate de către Nechita Dorina.

III.6.3. Structura personalului si pregătirea profesională la data de 31 decembrie

La analiza structurii personalului au fost luate în calcul următoarele criterii: experiența în auditul intern, domeniul studiilor de specialitate, limbi străine vorbite, certificări naționale și internaționale detinute precum și calitatea de membru în organizatii profesionale naționale și internaționale.

Toate aceste elemente, alături de pregătirea profesională a personalului, contribuie la o analiză calitativă a resursei umane, factor extrem de important în derularea activității de audit public intern.

La nivelul ordonatorului principal de credite

Nu este cazul

La nivelul SC TRANSURBIS SA

Conform "Statului de funcțiuni", Compartimentul de Audit Intern are prevăzut un post de auditor intern pentru o persoana de execuție.

Auditorul are studii în domeniul științe economice, o experiență de mai puțin de 1 an , ocupand postul de auditor intern în luna Octombrie 2019 si a urmat cursul de perfectionare si ocupare a postului de auditor intern in luna Decembrie 2019.

III.6.4. Asigurarea perfecționării profesionale continue

La nivelul ordonatorului principal de credite

Nu este cazul

La nivelul SC TRANSURBIS SA

La nivelul SC Transurbis SA gradul de participare la pregătire profesională este de 100%. Numărul mediu de zile de pregătire profesională pentru fiecare persoană este de 15 zile, fiind realizate astfel:

- 3 zile prin cursuri de pregătire;
- 12 zile prin studiu individual;

Problemele întâmpinate în cursul anului de raportare cu privire la realizarea numărului minim de zile de pregătire prevăzute de cadrul de reglementare a fost perioada scurta de la plecarea auditorului pana la sfarsitul anului.

III.6.5. Analiza caracterului adecvat al dimensiunii compartimentului de audit public intern

Conform art. 3 alin. (2) din Legea nr. 672/2002, sfera auditului public intern cuprinde toate activitățile desfășurate în cadrul entităților publice pentru îndeplinirea obiectivelor acestora, inclusiv evaluarea sistemului de control managerial.

Conform prevederilor art. 15 alin. (1) din Legea nr. 672/2002, auditul public intern se exercită asupra tuturor activităților desfășurate într-o entitate publică, inclusiv asupra activităților entităților subordonate, aflate în coordonarea sau sub autoritatea altor entități publice.

Conform prevederilor art. 15 alin. (2) din Legea nr. 672/2002, structura de audit public intern auditează, cel puțin o dată la 3 ani, fără a se limita la acestea, următoarele:

- a) activitățile financiare sau cu implicații financiare desfășurate de entitatea publică din momentul constituirii angajamentelor până la utilizarea fondurilor de către beneficiarii finali, inclusiv a fondurilor provenite din finanțare externă;
- b) plățile asumate prin angajamente bugetare și legale, inclusiv din fondurile comunitare;
- c) administrarea patrimoniului, precum și vânzarea, gajarea, concesiunea sau închirierea de bunuri din domeniul privat al statului ori al unităților administrativ-teritoriale;
- d) concesiunea sau închirierea de bunuri din domeniul public al statului ori al unităților administrativ-teritoriale;
- e) constituirea veniturilor publice, respectiv modul de autorizare și stabilire a titlurilor de creanță, precum și a facilităților acordate la încasarea acestora;
- f) alocarea creditelor bugetare;
- g) sistemul contabil și fiabilitatea acestuia;

- h) sistemul de luare a deciziilor;
- i) sistemele de conducere și control, precum și riscurile asociate unor astfel de sisteme;
- j) sistemele informatice.

Din interpretarea cumulată a articolelor de lege menționate mai sus, rezultă faptul că sfera auditabilă trebuie acoperită integral într-un interval de trei ani, în funcție de riscurile asociate activităților. Astfel, structura de audit public intern trebuie organizată astfel încât să dispună de resursele necesare în vederea auditării, într-un interval de trei ani, pe bază de analiză de risc, a tuturor activităților derulate de entitatea publică.

Având în vedere prevederile legale din anexa 1 la HG nr. 1086/2013, respectiv:

- Punctul 2.4.1.2. lit. b): "*planificarea anuală cuprinde misiunile ce se realizează pe parcursul unui an, ținând cont de rezultatul evaluării riscurilor și de **resursele** de audit disponibile*";
- Punctul 2.4.1.3. lit. i): "*Selectarea misiunilor de audit public intern în vederea cuprinderii în planuri se face în funcție de (...) **resursele** de audit disponibile*";
- Punctul 2.4.1.5.3.: "*Planul de audit intern cuprinde misiunile de audit public intern selectate în conformitate cu dispozițiile pct. 2.4.1.3 și cu **resursele** de audit disponibile - auditori interni, timp, resurse financiare.*";
- Punctul 2.4.1.5.3.: "*Șeful compartimentului de audit public intern răspunde pentru organizarea și desfășurarea activităților de audit public intern și asigură **resursele** necesare îndeplinirii în mod eficient a planului anual de audit public intern.*"

și ținând cont de prevederile art. 12 alin. (4) din Legea nr. 672/2002(R), respectiv: "*Compartimentul de audit public intern este dimensionat, ca număr de auditori, pe baza volumului de activitate și a mărimii riscurilor asociate, astfel încât să asigure auditarea activităților cuprinse în sfera auditului public intern*", rezultă faptul că stabilirea resurselor necesare ale structurii de audit public intern (dimensionarea structurii) se poate realiza în cadrul procesului de planificare anuală și multianuală, acolo unde sunt analizate sfera auditabilă, riscurile asociate acestora precum și resursele necesare.

La nivelul ordonatorului principal de credite

Nu este cazul

La nivelul SC TRANSURBIS SA

La nivelul SC Transurbis SA, având în vedere resursa de personal existentă menționată la punctul II.6.1. de mai sus, respectiv un număr de 1 post ocupat, gradul de acoperire al sferei auditabile în 3 ani este de 100%.

În vederea respectării prevederilor legale și acoperirea integrală (100%) a sferei auditabile într-o perioadă de trei ani, structura de audit intern ar avea nevoie de un număr total de 1 post de auditor intern ocupat.

Partea a IV-a. Activitatea de audit public intern derulată în anul de raportare

IV.1. Planificarea activității de audit intern

Planificarea reprezintă activitatea prin intermediul căreia se pun de acord sarcinile ce trebuie îndeplinite pe o anumită perioadă de timp cu resursele disponibile pentru îndeplinirea acestor sarcini.

În ceea ce privește funcția de audit public intern, activitatea de planificare se realizează multianual, pe o perioadă de 3 ani, dar și anual. Calculul și repartizarea resurselor se realizează doar pe orizontul de timp mai scurt (1 an).

IV.1.1. Planificarea anuală si multianuală

Primul pas în realizarea planificării este identificarea sferei auditabile, care este compusă din totalitatea activităților sau structurilor care își desfășoară activitatea în cadrul entității publice.

Planificarea are la bază evaluarea riscurilor aferente activităților derulate în cadrul entității publice și prioritizarea acestor activități în funcție de scorul de risc. Acest scor de risc este cel ce va determina momentul în care respectiva activitate va fi auditată de către structura de audit public intern.

Având în vedere faptul că riscurile asociate activităților sunt generate de mediul economic și social în care activitatea este derulată, apare necesitatea ca riscurile să fie reevaluate periodic, pentru a fi urmărite în dinamica lor. În acest context, planul multianual de audit public intern trebuie actualizat anual, iar acest lucru trebuie să stea la baza elaborării planului anual de audit public intern.

De asemenea, pentru realizarea unei analize de risc fundamentate dar și pentru a reduce gradul de subiectivitate al analizei de risc, considerăm necesar utilizarea unor criterii de analiză a riscurilor bine definite, cu explicarea modalității efective de realizare a analizei de risc și de stabilire a punctajului scorului de risc.

La nivelul ordonatorului principal de credite

Nu este cazul

La nivelul SC TRANSURBIS SA

Planul de audit pe anul 2019 respectă structura prevăzută în Normele metodologice privind exercitarea auditului public intern.

Planul de audit anual conține pe fiecare misiune de audit în parte, scopul acțiunii, obiectivele acțiunii de auditare, activitatea sau operațiunea supusă auditului, structura organizatorică la care se va desfășura acțiunea de auditare, perioada supusă auditării și numărul de auditori implicați în acțiunea de auditare.

Planul multianual a fost elaborat conform prevederilor Legii 672/2002, republicată, la baza căruia au stat etapele de fundamentare materializate în: inventarierea activităților, identificarea potențialelor riscuri asociate, clasarea riscurilor, precum și a zonelor vulnerabile ale sistemului de control.

Planul de audit multianual conține pe fiecare misiune de audit în parte, scopul acțiunii, obiectivele acțiunii de auditare, activitatea sau operațiunea supusă auditului, structura organizatorică la care se va desfășura acțiunea de auditare, perioada supusă auditării și numărul de auditori implicați în acțiunea de auditare.

La nivelul SC Transurbis SA este elaborată o procedură operatională referitoare la activitatea de planificare multianuală și anuală, iar această planificare se realizează ținând cont de activitățile din cadrul entității.

IV.2. Realizarea misiunilor de audit intern

Conform Planului de audit pe anul 2019 a fost efectuată misiunea de audit de conformitate la:

- **Serviciul Financiar Contabil**

Principalele constatari efectuate :

- respectarea legislatiei in vigoare privind modul de gestionare a biletelor si abonamentelor
- constituirea veniturilor din bilete si abonamente.
- existenta unor proceduri operationale privind modul de gestionare a biletelor si abonamentelor.

• **Serviciul achizitii**

Principalele constatari efectuate :

- respectarea legislatiei in vigoare privind achizitiile in cadrul entitatii.
- existenta unor proceduri operationale privind achizitiile in cadrul entitatii.
 - achizitionarea de bunuri si servicii ,incheierea de contracte , in conformitate cu prevederile legii 98/2016.

IV.2.1. Realizarea misiunilor de asigurare

IV.2.1.1. La nivelul ordonatorului principal de credite

Nu este cazul

IV.2.1.2. La nivelul SC TRANSURBIS SA

La nivelul SC Transurbis SA în anul 2019 au fost realizate un număr de 2 **misiuni de asigurare** . Având în vedere faptul că în cadrul unei misiuni de asigurare se pot aborda mai multe domenii, s-a constatat că în cadrul celor 2 misiuni de asigurare s-a abordat domeniul funcțiilor specifice entității.

Principalele constatări si recomandări rezultate în urma realizării acestor misiuni se regăsesc în anexa nr. 17 la prezentul raport.

În cadrul misiunilor de audit intern derulate în cursul anului 2019 nu au fost constatate **iregularități**.

Referitor la urmărirea implementării recomandărilor, această activitate se referă la recomandările realizate de către structura de audit intern în cadrul misiunilor de asigurare din anii anteriori, si pentru care structura de audit intern are obligația urmării modului de implementare.

În acest context, în cursul anului 2019 au fost urmărite un număr de: 2 recomandari din anul 2018 ramase spre finalizare in anul 2019 si 7 recomandări din anul 2019 cu următoarele rezultate:

- 9 recomandări implementate în termenul stabilit;

Domeniul	Număr de recomandări implementate la nivelul tuturor entităților subordonate		Număr de recomandări partial implementate la nivelul tuturor entităților subordonate		Număr de recomandări neimplementate la nivelul tuturor entităților subordonate	
	În termenul stabilit	după termenul stabilit	pentru care termenul de implementare stabilit nu a fost depășit	cu termenul de implementare depășit	pentru care termenul de implementare stabilit nu a fost depășit	cu termenul de implementare depășit
Bugetar						
Financiar-contabil	4					
Achizițiilor publice	4					
Resurse umane	1					
Tehnologia informatiei						
Juridic						
Fonduri comunitare						
Funcțiile specifice entității						
SCM/SCIM						
Alte domenii						
TOTAL 1	9					
TOTAL 2	9					

IV.2.2. Realizarea misiunilor de consiliere

IV.2.2.1. La nivelul ordonatorului principal de credite

Nu a fost cazul

IV.2.2.2. La nivelul SC TRANSURBIS SA

Nu a fost cazul

IV.2.3. Realizarea misiunilor de evaluare a activității de audit intern

IV.2.3.1. La nivelul ordonatorului principal de credite

Nu a fost cazul

IV.2.3.2. La nivelul SC TRANSURBIS SA

Nu a fost cazul

Partea a V-a – Comitetul de Audit Intern

Nu a fost cazul.

Partea a VI-a – Concluzii

VI.1. Concluzii privind activitatea de audit public intern desfășurată la nivelul instituției publice

Nu este cazul

VI.2. Concluzii privind activitatea de audit public intern desfășurată la nivelul SC TRANSURBIS SA

Prin recomandările făcute și implementarea acestora, Biroul de Audit Intern a contribuit la dimensionarea corectă a veniturilor și cheltuielilor unității și implicit la îndeplinirea obiectivelor.

Recomandările făcute prin rapoartele de audit au fost însușite în totalitate de Directorul General al unității, iar prin aceasta considerăm că valoarea adăugată de auditul intern este recunoscută de managementul unitatii.

Importanța gestiunii riscului, ca activitate, constă în posibilitatea de a prognoza într-o anumită măsură producerea evenimentului de risc și de a lua la timp deciziile necesare în vederea reducerii riscului unor eventuale consecințe nefavorabile.

În stabilirea riscurilor s-a avut în vedere natura, dimensiunea și complexitatea activității specifice unității, dar și ansamblul actelor/instrumentelor și obiectivelor urmărite.

Prin misiunile de audit efectuate în anul 2019, prin riscurile identificate și prin recomandările făcute, auditul intern a dat asigurări obiective managementului că riscurile majore sunt gestionate în mod corespunzător și că sistemul de management al riscului și controlul intern funcționează eficient.

Auditul intern, printr-o abordare sistematică și metodică, furnizează o evaluare obiectivă și consiliază managementul cu privire la nivelul de funcționalitate a sistemelor de control atașate activităților sale, în vederea eliminării/diminuării riscurilor potențiale care pot afecta realizarea obiectivelor entității.

În cursul anului 2019 auditorul intern a purtat discuții și a participat la unele ședințe cu membri Comisiei de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a sistemului de control intern/managerial constituită la nivelul unității pentru lămurirea unor aspecte legate de prevederile Ordinului nr. 400/12.06.2015 pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial al entităților publice, cuprinzând standardele de control intern/managerial la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control intern/managerial.

Caracterul acestei acțiuni a fost de discutare și lămurire a unor aspecte legate de:

- elaborarea Programului de dezvoltare a sistemului de control intern/managerial pentru anul 2019;
- revizuirea procedurilor existente pe fiecare compartiment al unității, precum și a altor aspecte legate de prevederile Ordinului 400/2015;
- stabilirea indicatorilor de performanță asociați obiectivelor specifice serviciilor și birourilor.
- centralizarea Chestionarelor de autoevaluare la nivel de unitate;

Conștientizarea permanentă a managerilor de la toate nivelele pentru înțelegerea corectă a activității de audit intern, atât în ceea ce privește regulile după care aceasta se desfășoară, dar și modul în care se fructifică cel mai bine această funcție.

Managementul măsoară valoarea primită din partea auditului intern prin conștientizarea faptului că acesta contribuie la menținerea unui nivel de risc acceptabil, astfel încât unitatea să-și poată atinge obiectivele.

De asemenea :

- concluziile și recomandările formulate în rapoartele înaintate conducerii au fost analizate și însușite de managementul unității;
- disfuncționalitățile identificate au fost eliminate sau sunt în curs de rezolvare conform programelor de implementare a recomandărilor;
- recomandările formulate prin Rapoartele de audit întocmite în cursul anului 2019, în ceea ce privește implementarea sistemului de control intern managerial au fost însușite de managementul unității,
- auditul intern a consiliat comisia de monitorizare coordonare și îndrumare metodologică a sistemului de control intern/managerial în acțiunea de autoevaluare a gradului de implementare a standardelor de control intern managerial;
- auditul intern a consiliat managementul în legătură cu modul de elaborare a Raportului anual de autoevaluare a gradului de implementare a standardelor de control intern managerial la nivelul unității.

Partea a VII-a – Propuneri pentru îmbunătățirea activității de audit public intern

VII.1. Propuneri privind îmbunătățirea activității de audit public intern desfășurată la nivelul instituției publice

Nu este cazul

VII.2. Propuneri privind îmbunătățirea activității de audit public intern desfășurată la nivelul entităților subordonate, aflate în coordonare sau sub autoritate

Un rol deosebit de important, pentru îmbunătățirea activității de audit intern, l-ar avea participarea auditorilor interni ai unității la diferite cursuri de formare profesională susținute de specialiști în domeniu.

De asemenea considerăm de mare importanță participarea la programe de perfecționare profesională desfășurate de UCAAPI.

Auditor intern

Nechita Dorina

